

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Directorivm Inqvisitorvm F. Nicolai Eymerici Ordinis Prædicatorum

Nicolaus <Eymericus>

Venetiis, 1607

Quaestio 98. An haereticus impenitens continuo trade[n]dus sit brachio
saeculari.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13589

adstringo, quatenus illis plectat, si & quando probatum extiterit legitime in iudicio, seu me confessum, contra vnde iurata & abiurata, aliqua commisi sse. hac ibi, videtur ergo quod ratione huius obligationis iudicialiter & legitime praestita possit abiurans puniri tanquam relapsus committendo quicquam contrarium his, quae abiuravit, vel his ad quae se obligavit iuramento, quorum vnum est adimplere poenitentiam sibi iniunctam, vel iniungendam, nec in aliquo contravenire.

Obligatio et promissio ab iurantis non exteditur extra iuris dispositionem.

Et quamvis prima fronte hac praevidetur, non tamen recedendum est à praefata doctrina. praedicta enim abiurantis promissio & obligatio secundum iuris regulas fieri intelligitur, nec potest amplius operari, quam ius ipsum permittat: quoniam in actibus legitimis, quos quis transigit, unusquisque censetur se cum legibus conformare. l. si duo. ff. de acqui. vel omitt. heredit. l. nemo potest. ff. de legatis 1. cum ibi traditis per Doctores. Rursus, nemo est dominus vitae suae, neque membrorum suorum, nisi quatenus leges permittunt. l. liber homo. ff. ad legem Aquiliam, denique nullus censetur plus contra se statuere, quam iure permittitur: quia hoc repugnaret legi naturali. cum itaque à iure sanciti sint casus, quibus in poenam relapsus incurratur, cap. accusatus. de heret. lib. 6. ad hos tantum referenda erit abiurantis illa generalis obligatio, & promissio, ne praeter iura & leges aliquid durum in se statuat: quod nec fieri iuste potest nec debet.

Si ergo in alios casus incidat, quantumvis contra promissionem et obligationem venire videatur, non tamen est relapsus censendus: quoniam alij casus praeter definitos à iure, de stricta iuris ratione relapsus non faciunt. atque ex his credo breuiter esse huic difficultati satisfactum.

DE IMPŒNITENTIBUS & RELAPSI,

QVÆSTIO XCVIII.

An hæreticus impœnitens continuo tradendus sit brachio sæculari.

Nonagesima octava quaestio est: Vt ius Episcopus & Inquisitor deprehensum in hæretica prauitate & impœnitentem, debeant continuo tradere brachio sæculari ultimo supplicio

ferendum?

Relat. supra pag. 97.

Hæreticus impœnitens traditur curi sæculari.

Respondemus quod sic; vt habetur in cap. Ad abolendam. §. praesenti. extra de heret. vbi dicitur sic: Praesenti nihilominus ordinatione sancimus, vt quicumque manifeste fuerint in hæresi deprehensi. si clericus est, vel cuiuslibet religionis obubratione fuscatus, totius ecclesiastici ordinis praerogatiua nuderetur; & sic omni officio & beneficio spoliatus ecclesiasticis, sæcularis relinquatur arbitrio potestatis, animaduersione debita puniendus: nisi continuo post deprehensionem erroris, ad fidei catholicae vnitatem sponte recurrere, & errorem suum ad arbitrium Episcopi regionis publice confiteri abiurare, & satisfactionem congruam

exhibere. Laicus autem, nisi (prout dictum est) abiurata hæresi, & satisfactione exhibita, confessum ad fidem confugerit orthodoxam, sæcularis iudicis arbitrio relinquatur, debitam recepturus, pro qualitate facinorositatis vultionem.

Nec intelligas ista uerba sic grammaticaliter, vbi dicitur, continuo, & confessum, quod immediate eadem die & hora, qua deprehensus in hæresim, negauerit se uelle abiurare, tradatur curi sæculari, nam hæc uerba, continuo, & confessum, in iure non ita strictè sicut in grammatica assumuntur; immo possunt & debent detineri etiam per mensem & menses; & induci per se, & per alios, vt ad unitatem Ecclesiæ teuerantur.

COMMENT. CXLVII.

De materia huius quaestiones supra differimus par. 2. super cap. Ad abolendam. de heret. recid. sine vero concludit hic Eymericus hac aduerbia, continuo, & confessum, non significare adeo breuè temporis moram, quin competentes inducia ad conuertendos hæreticos concedi possint ac debeant.

Interim video Pauli Grillandii tract. de heret. q. 5. Simacum de catho. inst. tit. 47. de poenitentibus & conuersis. num. 41. & multis sequentibus, & Menochium de arbitrarijs iudicium Centuria 4. casu 373. & alios, quos praecitato loco adduxi.

Iam qualiter agendum sit cum hæreticis impœnitentibus priusquam curi sæculari tradantur seu relinquatur, copiose docet Eymericus supra in hac 3. par. in decimo modo processum fidei terminandi.

QVÆSTIO XCIX.

An hæreticus poenitens & relapsus brachio sæculari tradendus sit, &c.

Nonagesima nona quaestio est: Verum Episcopus & inquisitor deprehensum in hæretica prauitate poenitentem, sed relapsum, debeant tradere brachio sæculari animaduersione debita puniendum?

Respondemus quod sic; vt patet in c. Ad abolendam. §. illos. extra de heret. vbi dicitur sic: Illos quoque, qui post abiurationem erroris, vel postquam se (ut diximus) proprijs antistitis examinatione purgauerint, deprehensi fuerint in abiuratam hæresim recidisse, sæculari iudicio, sine ulla poenitus audientia, decernimus reilinquendos.

COMMENT. CXLVIII.

Quæ ad tractationem & cognitionem relapsorum spectant, copiose tradidit Eymericus supra par. 2. q. ult. vbi diximus, & citauimus eos, qui de relapsis in hac causa copiose disserunt.

De praxi autem in relapsis curi & seculari tradendis, agit abunde auctor in nono modo processum fidei terminandi, & Caspegius ad Zanch. c. 16.

Quaestio est, cur relapsos Ecclesiæ misericordia non recipiat (nā hæc sola dubitatio in hac causa remaneat declaranda & multis rationibus salubriter id recipi statutū videri potest, sed praecipua est: quoniam qui secundo labitur, non praesumitur prius vere conuersus: unde